Euroopa Parlament
2019-2024

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2023/2152(DEC)

25.1.2024

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

2022. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta: Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut
(2023/2152(DEC))

Arvamuse koostaja: Robert Biedroń

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

A. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 on sätestatud, et kõigi oma meetmete puhul on liidu eesmärk ebavõrdsuse kaotamine, kehtestades soolise aspekti arvestamise põhimõtte, ning meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus tuleb integreerida kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse, sealhulgas sooteadliku eelarvestamise kaudu eelarvemenetluse kõigil tasanditel;

B. arvestades, et EIGE töötajad tegelevad aktiivselt parimate tavade vahetamisega ning osalevad ELi asutuste võrgustiku (EUAN) ja selle allvõrgustike tegevuses, et arendada koostoimet sellistel aladel nagu inimressursid, hoonete haldamine, IT-teenused ja turvalisus, koostöö ja heade tavade vahetamine teiste liidu asutustega, eesmärgiga suurendada tõhusust; arvestades, et EIGE on astunud ennetavaid samme, et kohaldada käimasolevaid meetmeid soolise tasakaalu parandamiseks oma töötajate seas;

C. arvestades, et 2023. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeksist nähtub, et liikmesriikides on see tõusnud vähe (1,6 protsendipunkti, jõudes 70,2 &-ni) ja mõnes valdkonnas on näha tagasimineku märke, eelkõige majandus- ja sissetulekunäitajate osas[1]; arvestades, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE) asutati selleks, et soodustada ja tugevdada liidus soolise võrdõiguslikkuse edendamist, võttes soolist aspekti arvesse liidu kõikides poliitikavaldkondades ja nendel põhinevates siseriiklikes poliitikavaldkondades, võideldes soolise diskrimineerimise vastu ja suurendades liidu kodanike teadlikkust soolisest võrdõiguslikkusest;

D. arvestades, et üha pakilisem on, et liit jätkaks oma soolise võrdõiguslikkuse strateegia elluviimist, võttes arvesse selliseid jätkuvaid kriise nagu sõjad, kliimakriis, inflatsioon ning tagasilööke naiste õigustele, eelkõige seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele liidus ja kogu maailmas; arvestades, et praegused üksteisele järgnevad kriisid võivad aeglustada soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks tehtavaid jõupingutusi ja takistada naiste õiguste täielikku kasutamist; arvestades, et ELis ohustab vaesus ja sotsiaalne tõrjutus naisi tõsisemalt kui mehi; arvestades, et perekonnas peamise hooldaja rolli tõttu lasub ebaproportsionaalselt suur osa tasustamata hooldus- ja kodutööst naiste õlgadel; arvestades, et sooline palgalõhe ELis on 13 %, kusjuures liikmesriigiti esineb erinevusi; arvestades, et soolisel palgalõhel on mitmeid tagajärgi, sealhulgas 29 % lõhe pensioniõigustes, mis seab eakad naised suuremasse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu; arvestades, et õigus võrdsele palgale võrdse töö eest ei ole alati tagatud ja see on palgadiskrimineerimisega võitlemisel endiselt üks suurimaid probleeme; arvestades, kui oluline on võidelda meeste ja naiste diskrimineerimise vastu tööle saamisel ja töökohal ning edendada võrdõiguslikkust karjääri ja kutsekategooriate ning kutseõppe puhul; arvestades, et liikmesriigid peaksid suurendama avaliku sektori investeeringuid poliitikasse, mille otsene või kaudne eesmärk on võidelda elukalliduse kriisi negatiivse mõjuga naistele kogu nende mitmekesisuses, tagada juurdepääs kvaliteetsetele taskukohastele avalikele teenustele sellistes valdkondades nagu hooldus, haridus, eluase ja tervishoid, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervis ning seonduvad

[1] https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023

õigused, ning kaitsta soolise vägivalla ohvreid;

E. arvestades, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) 2022. aasta lõplik eelarve oli 8 432 920 eurot, mis on 2021. aastaga võrreldes 3 % (8 693 358) väiksem; arvestades, et instituudi kogu eelarve tuleb liidu eelarvest;

1. tuletab meelde, et EIGE asutati selleks, et aidata kaasa soolise võrdõiguslikkuse edendamisele liidus ja seda tugevdada, pakkudes kvaliteetseid teadusuuringuid ja võrreldavaid andmeid, et aidata Euroopa institutsioonidel ja liikmesriikidel süvalaiendada soolist võrdõiguslikkust kõigis oma poliitikavaldkondades ja võidelda soolise diskrimineerimise vastu; rõhutab seetõttu EIGE olulist rolli andmete ja vajaliku teabe kogumisel, analüüsimisel, töötlemisel ja levitamisel poliitikakujundajatele, Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide poliitikale; väljendab eelkõige heameelt instituudi jätkuva töö üle soolise võrdõiguslikkuse indeksiga ning selle üle, et kodanikud pääsevad instituudi teabele hõlpsasti ligi; rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja soolõime vahendid tuleb ulatuslikumalt ja tõhusamalt integreerida; kordab oma korduvaid üleskutseid eraldada EIGE-le täiendavaid personaliressursse, sealhulgas koosseisulist personali, võttes arvesse, et vajadused on üha tungivamad, tehnilise abi ja teenuste saamiseks on taotlused üha kiireloomulisemad ja neid esitatakse järjest rohkem; nõuab seepärast, et institutsioonile eraldataks eelarvest suurem summa, et tõhustada nende värbamis- ja teadussuutlikkust, et veelgi parandada nende tööd ja tulemusi, pidades silmas järgnevaid kriise ning tagasilööke soolise võrdõiguslikkuse ja LGBTIQ+ inimeste vastu, mis mõjutavad naisi ebaproportsionaalselt;

2. rõhutab, kui oluline on võidelda naistele osaks saava ebavõrdsuse ja ebaõigluse vastu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma kiiresti meetmeid, et tegeleda vaesuse ja kasvava ebavõrdsusega naiste seas, eriti haavatavas olukorras rühmade, sealhulgas üksikemade, puuetega naiste, teatavasse rassi kuuluvate naiste, LGBTQI+-naiste, rändajatest naiste ja pagulaste, eakate naiste ja maapiirkondades või hõredalt asustatud aladel elavate naiste seas; märgib, et seda oleks võimalik saavutada, täites vajadust soolise võrdõiguslikkuse meetmete suurema rahastamise järele seoses tööhõive ja majanduskasvuga, samuti võitlusega soolise vägivalla ning meeste ja naiste palgaerinevuse, meeste ja naiste pensionilõhe vastu, seoses kriiside mõjuga naistele, soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise ja naiste kasvava vaesuse määra eelarvestamisega, samuti õiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete osas; tunneb seepärast heameelt EIGE ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni (FEMM) koostöö üle; rõhutab EIGE üüratuid jõupingutusi ja väärtuslikku panust Euroopa Parlamendi eesmärkide, väärtuste ja prioriteetide tagamisse; toetab kindlalt instituudi tööd, mis võimaldab FEMM-komisjonil uurimuste, teadusuuringute ja kvaliteetsete andmete põhjal oma tööd nõuetekohaselt teha; märgib, kui oluline on usaldusväärsete sooliselt eristatud andmete kättesaadavus, et võimaldada tõenditel põhinevat poliitikakujundamist; märgib, et EIGE võib anda väärtusliku panuse kõikidele Euroopa Parlamendi komisjonidele ja muudele ELi ametitele, et paremini integreerida kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist;

3. võtab teadmiseks, et vaatamata pidevale personalinappusele on EIGE eelarve täitmine jätkuvalt kõrge ning et kulukohustuste assigneeringute täitmise määr oli 2022. aastal 97,91 % (võrreldes 98,92 %ga 2021. aastal) ning maksete assigneeringute täitmise määr

oli 81,10 % (72,16 % 2021. aastal);

4. märgib, et järgmisse eelarveaastasse üle kantud EIGE tegevuskulud vähenesid 2023. aastal 42,28 %ni (2022. aastal 54,79 %);

5. märgib, et Euroopa Kontrollikoda kinnitas, et EIGE raamatupidamise aastaaruanne kajastab kõigis olulistes aspektides tõepäraselt instituudi finantsseisundit 31. detsembri 2022. aastal ning tehinguid, rahavooge ja netovara muutusi aastal, mis sel kuupäeval lõppes;

6. on praegu kättesaadavate andmete põhjal arvamusel, et EIGE direktori tegevusele instituudi 2022. aasta eelarve täitmisel tuleb anda heakskiit.

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA SAI SISENDMATERJALI

Esimees kui arvamuse koostaja kinnitab oma ainuvastutusel, et ei saanud mingit sisendmaterjali üksuselt või isikult, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt käesolevas lisas ära märkida.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	24.1.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 –: 4 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Milan Brglez, Rainer Wieland

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu